

Клас: 8.

Дата: 18 березня 2020 року.

Урок № 49.

Тема: Контрольний письмовий стислий переказ розповідного тексту з елементами опису місцевості в художньому стилі (за складним планом)

В ОКРЕМОМУ зошиті (в якому ви працюєте під час карантину) з української мови записати дату (вона написана вище) і переписати усю тему (вона написана вище після слова «тема»).

Сьогодні ми ще раз закріпимо навички переказу тексту певного стилю і типу мовлення. А також пригадаємо види помилок і що необхідно робити, щоб уникати різних видів помилок.

Усно вміти давати відповіді на питання:

- ❖ Скільки типів мовлення ви знаєте? Назвіть їх.
- ❖ Скільки стилів мовлення вам відомо? Назвіть їх.
- ❖ У якому стилі і типі мовлення ми сьогодні будемо працювати?

Робота з підручником.

С. 186: пам'ятка «Як працювати над стислим переказом», «Способи ущільнення тексту», «Орієнтовна схема складного плану» (прочитати).

Робота над письмовим стислим переказом тексту.

Перше прочитання тексту для стислого переказу.

Цікаві знахідки

Сьогодні в Юрка вихідний. Як і в усіх геологів. І кожен використовує неробочий цей день по-своєму: той спить до обіду, той подався униз на рибалку – там, кажуть, харіуси чіпляються на голий гачок, - той пише додому листа, а той зібрав брудну білизну та й вирушив прати до заводу. Тато Юрків засів зі старшим геологом за папери, сказав тільки Юркові, щоб не заходив далеко.

Та Юрко світ за очі й не збирається: лише в он ту ущелину, в крайній той «палець», звідки, наче з помпи, виривається тугий струмінь води. Вона, мов небо, блакитна, вона зберегла колір криги, що тане вгорі, під гарячим полуденним сонцем. Сонце вище – і вода прибуває в потічку, сонце донизу – і вода спадає. А під райок ледь дзюркоче, сонно і мляво.

Юрко вже був у тій ущелині: ходив разом із татом. Ще тоді запав йому в око гігантський зсув вивіреної породи, весь у яскравих спалахах, так, мовби хто потовк скло та й розсипав щедро по схилу. Тато сказав, що то кристали, що десь угорі кварцева жила і їй треба колись конче обстежити, бо місцеві жителі розповідали, що тут раніше знаходили золото, але сьогодні Юрко йшов не по золото, хоч він би, звісно, не відмовився б од того, щоб знайти самородок кілограмів на два або й три. Тож Юрко підніме й золотий самородок, якщо попадеться, хоча йде по інше: по кристали. Закинув за плечі рюкзак з двома мішками для проб, узяв молоток. Сказав татові:

- То я пішов.
- Йди, - кидає заклопотано тато. – На обід не запізнюйся.

Вийшов з намету – Нінка назустріч.

- Юро, куди?
- По кристали.

Нінка відкинула з лоба пасмо, в очах її загорілася цікавість.

- Зачекай, я з тобою...
- Ти ж довго збиратимешся, - завагався Юрко.
- Та я за хвилинку, Юрику! – Ніна, коли їй це вигідно, може бути ласкава, хоч до рани тули. – Візьму тільки молоток.
- Ну, давай, - погодився Юрко.

Ніна майнула до намету. Одразу ж і виглянула: з молотком і рюкзаком за плечима.

- А ти для кого збираєш? – допитувався по дорозі Юрко: він її уже наперед ревнував до усіх кристалів, які вона познаходить.
- Для нашого музею.

Юрко теж вирішив, що частину віднесе в геологічний музей.

Одразу ж за поворотом вузька та глибока ущелина ширшала. Вгорі нависали прямовисними стінами скелі, а ще вище, попереду, підіймалася білосніжна голова льодовика.

Шуміла, вирувала в потоці вода, стрибала по каменях, пінилася у водогроях, билася то в один берег, то в другий, – з року в рік, з тисячоліття в тисячоліття: недаремно ж прогризла в міцнюючих породах глибоку ущелину, якою вони зараз ідуть. Оминаючи чагарник, що поріс густо по схилах, чіпляючись корінням за кам'янистий неродючий ґрунт, – усе тут живе всупереч суворій природі, землетрусам та зсувам, сухим жорстоким морозам і шаленим зимовим вітрам. Он попереду й зсув, потрібний Юркові, – ще здалеку виблискує мільйонами вогників (За А. Дімаровим).

В зошиті посередині рядка написати назву переказу (без лапок, без дужок, так, як написано у мене в конспекті перед текстом).

Підготовча робота до написання переказу.

1) Словникова робота.

Знайдіть незнайомі слова у тексті (якщо такі є). Випишіть тлумачення цих слів до зошита.

2) Складання плану до тексту переказу.

Складіть складний план до переказу, який ви будете писати. Запишіть цей план до зошита.

В зошиті, якому ти працюєш під час карантину, посередині рядка напиши слово План. Спочатку нового рядка записуємо план. Як складати складний план поглянь на с. 186 підручника. НАГАДУЮ!!! Кожен пункт плану починається з нового рядка. Наприклад:

1.

2.

2. 1.

2. 2.

2. 3.

3.

НЕ ЗАБУДЬ! Має бути складний план!

3) Перечитай тексту переказу ще раз.

4) Закрий конспект уроку і письмово стисло перекажи прочитаний текст, приділяючи особливу увагу переказу опису місцевості.

5) Роботу спочатку виконай на чернетці і лише потім переписуй до зошита. Так ти уникнеш багатьох помилок.

6) **ПАМ'ЯТАЙ!** Скільки пунктів плану, стільки і абзаців має бути у тексті переказу.

Д/з.

Повторити вивчений матеріал про стилі і типи мовлення. Дописати текст стислого переказу.

Стислий переказ, який ви напишете надсилайте мені у один із трьох способів:

1) фотографуйте (тільки так, щоб я могла прочитати написаний переказ) та надсилайте мені у вайбер за номером: 099-64-84-572;

2) фотографуйте твір і надсилайте у месенджері Facebook за посиланням (натискай Ctrl і **Ірина Васильєва**);

3) перепишіть написаний твір у документі Word та надсилайте мені у месенджері Facebook за посиланням (натискай Ctrl і **Ірина Васильєва**);

Завдання виконати до 28 березня (субота) 2020 року включно. Якщо у суботу до кінця дня переказ не буде надісланий у один із трьох способів, то у понеділок в журналі стоятиме одиниця за цей вид **контрольної роботи!!!**